

Zawiercie, dnia 9 listopada 2020 r.

ORI.2011.68.2019.KJ

ORI.KW-585/20

Szanowny Pan
Michał Kurtyka
Minister Klimatu i Środowiska

Szanowny Panie Ministrze!

Samorządowcy Powiatu Zawierciańskiego zdecydowanie sprzeciwiają się budowie kopalni rud cynku i ołowiu na terenie Powiatu Zawierciańskiego. Wyrazem tego stanowiska było podjęcie następujących uchwał:

- Uchwała Nr XIII/131/19 Rady Powiatu Zawierciańskiego z dnia 18 października 2019 r. w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec planu budowy kopalni rud cynku i ołowiu na terenie powiatu zawierciańskiego;
- Uchwała Nr XVIII/143/2019 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec lokalizacji budowy kopalni rud cynku i ołowiu oraz eksploatacji złóż cynku i ołowiu na terenie Gminy Ogrodzieniec;
- Uchwała Nr XV/198/19 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 14 października 2019 r. w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec planów lokalizacji, budowy kopalni rud cynku i ołowiu oraz eksploatacji złóż cynku i ołowiu na terenie Gminy Zawiercie;
- Uchwała Nr XII/131/19 Rady Miasta Poręba z dnia 28 października 2019 r. w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec planów lokalizacji, budowy kopalni rud cynku i ołowiu na Jurze Krakowsko – Częstochowskiej oraz eksploatacji złóż cynku i ołowiu na terenie Gminy Poręba;
- Uchwała Nr IX/54/2019 Rady Miejskiej w Łazach z dnia 7 października 2019 r. w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec planów lokalizacji, budowy kopalni rud cynku i ołowiu oraz eksploatacji złóż cynku i ołowiu na terenie Gminy Łazy;
- Uchwała Nr 97/XI/2019 Rady Gminy Włodowice z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec planów lokalizacji budowy kopalni rud cynku i ołowiu.

W świetle jeszcze niedawnych deklaracji Ministra Środowiska jesteśmy zaskoczeni Decyzją Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 29 października 2020 r. DGK-VI.4770.13.2020.JM zmieniającą koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie rud cynku i ołowiu przez firmę Rathdowney Polska Sp. z o. o. w zakresie m.in. okresu obowiązywania tj. przedłużenie terminu o 5 lat.

Wskazujemy, że uzasadnienie ww. decyzji Ministra Klimatu i Środowiska całkowicie odbiega od uprzednio przedstawionego stanowiska przez Ministra Środowiska Pana Michała Wosia, który wydał negatywną decyzję w sprawie zmiany koncesji Nr 26/2010/p z dnia 12 maja 2010 roku, na badania złóż firmy Rathdowney Polska Sp. z o. o. – Decyzja Nr DGK-VI.4770.3.2020.IK.1 z dnia 19 czerwca 2020 roku. Pan Minister Woś stwierdził, że firma miała

wystarczający czas (10 lat), by zbadać złoża oraz w pełni zgodził się z negatywnymi opiniami przesłanymi przez cztery gminy, które nie chcą kontynuacji badań oraz mają inne plany na rozwój regionu.

Organ koncesyjny działając w oparciu o art. 23 ust. 2 pkt 1, w związku z art. 34 ust. 1a Prawa geologicznego i górniczego w toku postępowania odnośnie zmiany koncesji zasięgnął opinii: Prezydenta Miasta Zawiercie, Burmistrza Miasta i Gminy Ogrodzieniec, Burmistrza Łaz oraz Burmistrza Miasta Poręba. Co istotne, projekt rozstrzygnięcia został negatywnie zaopiniowany przez wszystkie ww. organy samorządu terytorialnego. W postanowieniach organy wskazały m.in. na niezgodność badań geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż rud cynku i ołowiu, zmierzających do późniejszej ich eksploatacji, za niezgodne z obowiązującymi na niniejszych terenach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, sprzeczność działań przedsiębiorcy z oczekiwaniami społeczności lokalnej i władz samorządowych, możliwe problemy finansowe przedsiębiorcy oraz szeroko pojęte negatywne skutki przedsięwzięcia.

Pragniemy zatem podkreślić, iż przedmiotowa decyzja została podjęta przy jednogłośnym sprzeciwie wszystkich władarzy zainteresowanych Gmin.

Nie sposób zgodzić się z uzasadnieniem decyzji z dnia 29 października 2020 r. oraz argumentacją, jakoby rozpoznanie struktury geologicznej leżało w interesie publicznym, a obawy organów samorządu terytorialnego wobec budowy kopalni rud cynku i ołowiu oraz prowadzenia eksploatacji złoża kopaliny są przedwczesne.

Z uzasadnienia decyzji wynika, że koncesja na badanie złóż rud cynku i ołowiu nie wiąże się z wydaniem koncesji na budowę kopalni i eksploatację rud cynku i ołowiu, a badania prowadzone przez Spółkę poszerzyć mają wiedzę na temat zasobności złóż. Nie sposób zgodzić się z takim stanowiskiem i przyjąć, że zagraniczny inwestor prowadzi kosztowne badania na swój koszt mając na celu uzyskanie informacji geologicznej i działanie w interesie Skarbu Państwa, bez żadnych oczekiwań na osiągnięcie zysku. Rathdowney Polska Sp. z o. o. nie działa pro publico bono. Koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża nie jest działalnością charytatywną czy naukową, która wzbogacić ma polską wiedzę na temat złóż rud cynku i ołowiu. Inwestor stara się jak najdłużej korzystać z pierwszeństwa do uzyskania koncesji na eksploatację i dysponowanie informacją geologiczną. Inwestor poza wnioskiem o przedłużenie koncesji, w 2014 roku złożył wniosek o ujęcie kopalni w aPGW, w 2017 roku rozpoczął starania w Nadleśnictwie Siewierz o dzierżawę lasów pod budowę kopalni. Zatem bezsprzecznie obecne działania Spółki zmierzają do budowy kopalni. Powszechnie wiadomo, że koncesja na badanie złoża poprzedza wystąpienie o koncesję na wydobycie tychże złóż. Bezsprzecznie poszukiwanie i rozpoznawanie złóż rud cynku i ołowiu prowadzone przez Spółkę ma na celu uzyskanie w następnym etapie koncesji na wydobycie rud cynku i ołowiu. Ewentualna budowa kopalni rud cynku i ołowiu w niniejszym rejonie, spowoduje zaś zachwianie równowagi oraz nieodwracalne szkody dla środowiska i wybranej drogi rozwoju gospodarczego. Wprowadzenie inwestycji o udowodnionym bardzo negatywnym oddziaływaniu na człowieka, środowisko i gospodarkę zaprzepaści dokonania dziesiątków lat, kilku pokoleń społeczności lokalnej.

Wskazujemy z całą stanowczością, iż poza zagrożeniami wynikającymi z ewentualnej budowy kopalni w przyszłości, sama już decyzja przedłużająca koncesję na wydobycie złóż będzie miała dramatyczne skutki dla naszej społeczności. Stoimy przed szeregiem wyzwań związanych z pandemią. Na naszych terenach ucierpiała w szczególności turystyka oraz małe przedsiębiorstwa. Przedłużenie koncesji skutkuje zablokowaniem części terenów w każdej z czterech gmin na kolejne 5, a nawet 8 lat. W tym czasie inwestorzy nie zaryzykują zainwestować i ulokować swoich firm na tych terenach. Mieszkańcy mając działki, nie zaczną budować domów. Działki rekreacyjne tak ochoczo kupowane przez mieszkańców Zagłębia i Śląska będą nieatrakcyjne. Z naszego punktu widzenia są to kolejne lata stracone przez nasze gminy.

Ponadto wskazujemy że zgodnie z art. 95 Prawo geologiczne i górnicze, Gminy będą miały obowiązek ujawnienia udokumentowanych złóż kopalin w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, co wiąże się ze zmianami ww. planów, a więc koncepcją zagospodarowania gminy, co stanowi poważną ingerencję w procesy planistyczne. Ewentualne plany przyszłej budowy kopalni stoją w całkowitej sprzeczności z kierunkami rozwoju i modelem społeczno-ekonomicznym przyjętym przez gminy rejonu zawierciańskiego oraz oczekiwaniami mieszkańców.

Co również istotne, inwestor nie zrealizował dotąd zakresu prac i badań, do których sam się zobowiązał wobec Skarbu Państwa. Firma Rathdowney Polska sp. z o.o. składająca wniosek o przedłużenie terminu obowiązywania przedmiotowej koncesji w okresie 2010 – 2020 nie wykonała zakresu robót geologicznych, do których zobowiązała się w procesie koncesyjnym. Wskazujemy, iż wobec uzyskanych informacji od wykonania Dokumentacji geologicznej złoża Zn-Pb Zawiercie 3 w roku 2014, Spółka nie prowadziła już żadnych robót geologicznych na obszarze objętym koncesją, a Dodatek do powołanej dokumentacji z roku 2019 stanowi wyłącznie ponowne przeliczenie zasobów, oparte na materiałach archiwalnych. Rathdowney Polska Sp. z o.o. stanowi gałąź kanadyjskiej, geologiczno-poszukiwawczej firmy Rathdowney Resources Ltd, nie prowadzi działalności wydobywczej, handlowej, produkcyjnej oraz nie posiada własnych kapitałów. Nie sposób uznać, że w toku przeprowadzonego postępowania Spółka wykazała posiadanie odpowiedniego potencjału finansowego gwarantującego prawidłowe i bezpieczne dla środowiska prowadzenie robót.

Uważamy, że budowa kopalni rud cynku i ołowiu w naszym powiecie całkowicie i bezpowrotnie doprowadzi do degradacji olbrzymiego terenu, nie tylko w obrębie zakładu górniczego, ale również obszarów sąsiadujących. Nastąpią negatywne zmiany nie tylko w środowisku, ale również w sferze życia społecznego i gospodarczego. Zmieni się charakter Naszego Regionu. Naszym symbolem staną się szyby kopalniane, hałdy i zakłady przerobcze rudy, a nie jak dotychczas, piękne jurajskie ostańce i warowne zamki. Nie ma pewności, że ewentualne dochody dla gmin z działalności gospodarczej związanej z kopalnią, przewyższą straty poniesione w wyniku jej powstania oraz koszty związane z konsekwencjami likwidacji kopalni.

Z analizy dostępnych materiałów dotyczących udokumentowanych złóż rud cynku i ołowiu na terenie powiatu zawierciańskiego oraz informacji o kopalniach olkuskich można domniemywać, że planowana do uruchomienia na terenie gminy Zawiercie, Łazy i Poręba

kopalnia rud cynku i ołowiu w zdecydowany sposób wpłynie negatywnie na poszczególne elementy środowiska (gleba, powietrze, wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnia terenu, rośliny i zwierzęta) oraz, co jest kluczowym zagadnieniem, na zdrowie mieszkańców. Przy tego typu działalności zawsze istnieje konflikt między ochroną złóż rozumianą jako racjonalne wykorzystanie zasobów, a wymogami ochrony środowiska i oczekiwaniami społeczeństwa.

Największe ryzyko związane z budową kopalni rud cynku i ołowiu dotyczy możliwych zmian w wodach podziemnych zarówno odnośnie ilości jak i ich jakości. Zmiany te dotyczyć będą głównie środkowotriasowych warstw wodonośnych wykorzystywanych jako podstawowe źródło wody pitnej dla mieszkańców Zawiercia i okolic, jak również wszystkich innych, które pozostają z nimi w łączności hydraulicznej. Budowa geologiczna rejonu Zawiercia, liczne uskoki i okna hydrogeologiczne sprzyjać będą migracji zanieczyszczeń powstających wskutek procesu utleniania rud siarczkowych w odwodnionym górotworze. Po zakończeniu eksploatacji zanieczyszczone wody podziemne mogą być niezdatne do użycia na cele pitne przez dziesiątki lat. Nakładanie się lejów depresji wytworzonych przez kopalnie olkuskie i zawierciańskie przyczyni się do znacznego obniżenia zwierciadła wód podziemnych głównego użytkowego poziomu wodonośnego, a co za tym idzie pogorszą się warunki eksploatacji ujęć zaopatrujących w wodę pitną mieszkańców Zawiercia i okolic. Negatywny wpływ na środowisko wodne, tj. zarówno wody powierzchniowe jak i podziemne, będą miały stawy osadowe i odpady poflotacyjne. Budowa kopalni stanowi zagrożenie dla głównych rzek powiatu – Warty i Przemszy oraz ich dopływów.

Poważne ryzyko wiąże się także z osiadaniem terenu i zanikaniem wód gruntowych. Towarzyszące eksploatacji podziemnej niekorzystne zjawiska górnicze powodować będą deformacje powierzchni ziemi. Zmiany te mogą mieć negatywny wpływ nie tylko na siedliska przyrodnicze, ale także na nośność gruntów i pośrednio oddziaływać na budynki oraz infrastrukturę powodując ich uszkodzenie. Funkcjonowanie kopalni wraz z zakładami przeróbczymi wpłynie negatywnie na jakość powietrza, gdyż nastąpi wzrost zapylenia wywołany emisją ze stawów osadowych i hałd odpadów poflotacyjnych, a także zwiększonym ruchem samochodów. Nasilenie transportu samochodowego spowoduje również dodatkowy hałas oraz korki. Otwarcie kopalni wraz z zakładem przeróbczym rudy prawdopodobnie spowoduje konieczność zmiany koncepcji przebiegu obwodnicy Zawiercia, a co za tym idzie przesunie w czasie jej realizację. Aktualnie Zawiercie i Poręba borykają się z problemem ciągłych korków, a w przypadku nasilenia ruchu samochodów ciężarowych sytuacja stanie się wręcz tragiczna. Mieszkańcy Zawiercia, Poręby, Łaz, czy innych okolicznych miejscowości nie będą chcieli żyć w takich warunkach, co spowoduje migracje ludności poza powiat zawierciański.

Reasumując, ewentualne uruchomienie na terenie powiatu zawierciańskiego kopalni rud cynku i ołowiu stanowi zagrożenie dla środowiska i mieszkańców. Żadne przyjęte przez inwestora rozwiązania w zurbanizowanym regionie, na uwodnionych złożach rud Zn-Pb, nie zapobiegą zaburzeniu stosunków wodnych, szkodom w infrastrukturze na skutek osiadania, degradacji wód i gruntów w związku z magazynowaniem milionów ton odpadów

towarzyszących wydobyciu rudy cynku i ołowiu oraz szlamów powstających przy produkcji koncentratów metali w wyniku procesu flotacji.

Pragniemy również podkreślić, iż organ koncesyjny nie uwzględniając głosu lokalnej społeczności wyrażonej opiniami władz gminnych, powinien założyć, że ewentualne uzgodnienia w procesie uzyskania koncesji wydobywczej będą również negatywne. Należy w tym miejscu przypomnieć, że uzgodnienie wiąże organ koncesyjny co do treści orzeczenia, w przeciwieństwie do opinii mającej charakter doradczy.

Za kompletnym brakiem zainteresowania opinią lokalnej społeczności ze strony organu koncesyjnego przemawia fakt, iż wniosek Stowarzyszenia „Nie dla kopalni cynku i ołowiu” z dnia 26 maja 2020 r. o przedstawienie swojego stanowiska w sprawie, został rozpatrzony dopiero w dniu 28 października 2020 r., a więc dzień przed wydaniem zmiany przedmiotowej decyzji. Działania MKiŚ budzą obawy, że w przyszłości ponownie zostanie wydana decyzja korzystna dla inwestora z pominięciem interesu społeczności.

Jesteśmy bardzo zaniepokojeni rozwojem wydarzeń.

Myśląc o życiu przyszłych pokoleń wnosimy o poparcie naszego postulatu.

Z poważaniem

Prezydent Miasta

Łukasz Konarski

URZĄD MIEJSKI

42-400 ZAWIERCIE
ul. Leśna 2
woj. śląskie

GMINA IRZĄDZE

Irządze 124
42-446 Irządze

IDS 151398712, NIP 6492299159

powiat zawierciański
woj. śląskie

WÓJT GMINY

mgr Jan Molenda

WÓJT GMINY

Grzegorz Scelina

URZĄD MIASTA I GMINY W PILICY

42-436 PILICA

woj. śląskie

000543261

WÓJT GMINY

inż. Stefan Pantak

PRZEWODNICZĄCA

RADY POWIATU ZAWIERCIAŃSKIEGO

Barbara Laskowska

STAROSTA

mgr inż. Gabriel Dors

GMINA SZCZEKOCINY

42-445 Szczekociny
ul. Senatorska 2

**BURMISTRZ
MIASTA I GMINY SZCZEKOCINY**

mgr Jacek Liża

GMINA ŻARNOWIEC

42-439 ŻARNOWIEC ul. Krakowska 34
tel. 32/644-93-20, fax 32/644-92-56
NIP 649-22-97-709 REGON 276258302

Z up. BURMISTRZA

mgr inż. Joanna Ślusarczyk
SEKRETARZ MIASTA I GMINY

**WÓJT GMINY
WŁODOWICE**

Adam B. Szmukier

GMINA KROCZYCE

ul. Batalionów Chłopskich 29

42-425 KROCZYCE

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

tel/fax: 34 3152-150 do 5

NIP: 649-22-89-505

Burmistrz Miasta i Gminy

Anna Pilarczyk

URZĄD GMINY WŁODOWICE

42-421 Włodowice; ul. Krakowska 26

powiat zawierciański, województwo śląskie

tel: 34 315-30-01; fax: 34 315-30-31

GMINA OGRODZIENIEC

PLAC WOLNOŚCI 25

42-440 OGRODZIENIEC

NIP 6492275822 REGON 276258842

1. Otrzymują:

- Pan Mateusz Morawiecki - Prezes Rady Ministrów
- Pan Jarosław Kaczyński - Wiceprezes Rady Ministrów
- Sejmowa Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Lesnictwa

2. Kopia a/a

RADA POWIATU
ZAWIERCIAŃSKIEGO

Alfred

M. Mady

Lana Jura

Verica Bedera

Kyrylof Wany

Stanislaw Jozwaj

Andrzej Wian

Karolyna Leszek

Piotr Sier

Andrzej Dawid

Dorota Pytko

Barbara Kozioł

Marcin Wejvedoah

Tawel Szczyt

Popierawa

Traketa Marigzek - Marcin

Bożena Turok

Michał

Janostas Klenowski

Mama Milejska

Posel na Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej

Danuta Nowicka